

Harku Vallavalitsus
raivo.altmets@harku.ee
Kallaste tn 12
76901, Harju maakond, Harku vald,
Tabasalu alevik

Teie 22.03.2022 nr 10-7/3124

Meie 20.04.2022 nr 7.1-2/22/6184-2

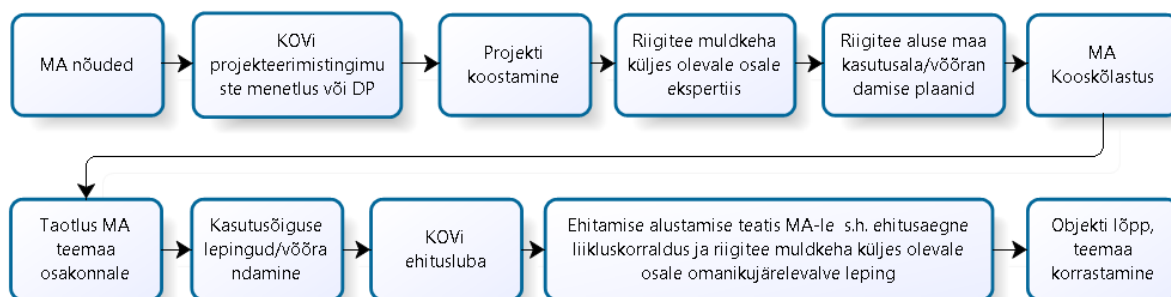
**Riigitee 11412 Liikva-Rannamõisa km 0,1-1,35 ja
km 1,92-3,35 kaitsevööndisse kavandatava
jalgratta- ja jalgte (sh valgustuse) põhiprojekti
koostamise nõuded**

Olete taotlenud Transpordiametilt nõuded Harju maakonnas Harku vallas riigitee nr 11412 Liikva-Rannamõisa km 0,1-1,35 ja km 1,92-3,35 kaitsevööndiga kattuvale maa-alale jalgratta- ja jalgte (edaspidi JJT) ehituse põhiprojekti (edaspidi projekt) koostamiseks. Taotlusele on lisatud JJT trassi asukoha skeemid (vt Lisa).

JJT on kavandatud kohaliku teena ning ei kuulu riigitee koosseisu, mistõttu annab JJT ehituseks ehitusloa kohaliku omavalitsuse üksus (KOV) ehitusseadustiku (edaspidi EhS) § 39 lg 1 ja § 101 lg 1 alusel. Ehitusloa saab anda peale Transpordiameti poolset projekti kooskõlastust ja vajadusel riigitee aluse maa kasutusõiguse ja/või võõrandamise lepingute sõlmimist.

Vastavalt EhS § 99 lg 2 annab tee, välja arvatud riigitee, projekteerimistingimused koos liikluskorralduse nõuetega KOV. Arvestades avaliku huvi ja potentsiaalse maade võõrandamisega KOVile soovitage korraldada JJT projekteerimistingimuste andmine avatud menetlusena või detailplaneeringu alusel. Mõlemal juhul palume lugeda meie nõuded menetluse sisendiks.

Meie huvi on riigitee püsimine ja korrakohane kasutamine. Nendel erandjuhtudel kus on vajadus JJT ehitada lõiguti riigitee mulde külge, tuleb vähemalt projekti sellele osale koostada ekspertiis ning ehitamine peab olema kaetud omanikujärelevalve lepinguga.

Võttes aluseks EhS ning majandus- ja taristuministri 5.08.2015 määruse nr 106 „Tee projekteerimise normid“ lisa „Maantee projekteerimismid“ (edaspidi normid), esitab Transpordiamet § 99 lg 3 alusel **nõuded 11412 km 0,1-1,35 ja km 1,92-3,35 jalgratta- ja jalgte projekti koostamiseks:**

1. JTT ehitamiseks koostada teeprojekt (edaspidi projekt) põhiprojekti staadiumis vastavalt majandus- ja taristuministri 09.01.2020 [määrusele nr 2](#) „Tee ehitusprojektile esitatavad nõuded“.
2. JTT projekteerida võimalikult pikas ulatuses asustusega ühele poole riigiteed ning vältida põhjendamatuid ristumisi riigiteega. JTT trassi asukoha sobivuse hindamiseks koostada eskiislahendus geodeetilisel alusplaanil. Palume esitada eskiislahendus arvamuse andmiseks maantee@transpordiamet.ee.
3. Projekti koostaval ettevõtjal või isikul peab olema EhS kohane tee ehitusprojekti koostamise (ja valgustuse projekteerimise) pädevus.
4. Juhenduda kehtivatest normdokumentidest ja Transpordiameti [juhenditest](#).
5. JTT ja selle koosseisu kuuluvad rajatised projekteerida üldjuhul väljaspoole riigitee alust maad.
6. JTT projekteerimisel riigitee alusele maale tuleb projekti koosseisus esitada isikliku kasutusõiguse (IKÕ) plaanid või krundijaotuskavad riigitee aluse maa võõrandamiseks. Plaanidel tuua eraldi välja kasutusõiguse seadmine JTT ja/või tehnovõrgu rajamiseks/hooldamiseks (teevalgustus, side- ja elektripaigaldised vms) . JTT IKÕ plaanide koostamiseks vt [juhist](#) ameti kodulehel. Tehnovõrkude IKÕ plaanide koostamiseks vt [juhendi](#) lisa 6.
7. Peale projekti kooskõlastust esitada taotlus Transpordiameti teemaa osakonnale maantee@mnt.ee riigitee aluse maa kasutamiseks andmiseks või võõrandamiseks.
 - 7.1. Juhul kui on kasutamiseks andmine, siis palume täita taotluse blankett „Riigivara kasutamiseks andmise ja isikliku kasutusõiguse seadmise taotlus jalgratta- ja jalgte ehituseks“ (vt [juhenditest](#)).
 - 7.2. Juhul kui on võõrandamine, siis arvestada, et riigitee aluse maa võõrandamine JTT ehituse eesmärgil on riigivara valitseja Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi kaudu Vabariigi Valitsuse pädevuses vastavalt riigivaraseadusele (edaspidi RVS).
8. Teostada projekti koostamiseks vajalikud geodeetilised uuringud vastavalt majandus- ja taristuministri 14.04.2016 [määrusele nr 34](#) „Topo-geodeetilisele uuringule ja teostusmõõdistusele esitatavad nõuded“. Lisaks määruses toodule arvestada alljärgneva:
 - 8.1. Riigitee mõõdistada vastavalt Maanteeameti peadirektori 13.05.2008.a kk nr 102 kinnitatud nõuetele „Täiendavad nõuded topo-geodeetilistele uurimistöödele teede projekteerimisel“
 - 8.2. Projektiga hõlmatud alal mõõdistada riigitee ja sellega külgnev ala min 20 m laiuses. Mõõdistada ala piki riigiteed ja ristuvad teed, kraavid, vooluveekogud vähemalt 50 m projekteeritava trassi asukohast mõlemas suunas. Veeviimarid mõõdistada vähemalt ulatuses, mis on vajalik toimiva sademevee ärajuhtimise lahendamiseks / kuni eelvooluni.
 - 8.3. Mõõdistusala ja uuringud peavad olema piisavad projekti koostamiseks ja kontrollimiseks.
 - 8.4. Mõõdistada olemasolevad riigitee veeviimarid (kraavid, truubid jne) ning hinnata truupide seisukorda. Hinnang koos vajaliku pildimaterjaliga lisada seletuskirja.
 - 8.5. Projekti kooskõlastamiseks esitamise hetkel peab olema geodeetilise mõõdistuse sh kooskõlastuste vanus kuni üks aasta.
9. Juhul kui i JTT projekteeritakse erandkorras riigitee muldele, tuleb teostada geoloogilised uuringud riigitee muldkeha kohta vastavalt Majandus- ja taristuministri 24.04.2015 [määrusele nr 32](#) „Ehitusgeoloogilisele uuringule esitatavad nõuded“. Puurimine teostada südamikpuurimisega, puuri läbimõõt vähemalt 112 mm. Kõik vajalikud puuraugud riigitee muldes puurida vähemalt 50 m (võid valida ka 25-100 m) tagant läbi kõigi tee

konstruktsioonide ning vähemalt 0,5 m mulde alustesse pinnastesse (looduslikku mulla kihti ja turvast arvestamata so kokku muld + 0,5 m). Uuringute tulemusena saadud pinnaste iseloomustused nimetuste, plastsus- ja filtratsiooninäitajate ja niiskuspäärdadega kanda seletuskirja ja JTT pikiprofiilile.

10. Arvestada kehtivate planeeringute ning varem koostatud ja koostamisel olevate tee- ja valgustusprojektidega.
11. Projekti seletuskirjas ja joonistel käsitleda riigitee kaitsevööndit vastavalt EhS § 71 lg 2 ning kasutada [riikliku teeregistri](#) kohaseid teede numbreid ja nimetusi. Projekti seletuskirjas kirjeldada projekteeritud rajatiste paigutus riigitee suhtes (tee nr, nimetus, asukoht km).
12. Käsitleda JTT-ga seotud riigitee liikluskorraldust, liiklussagedust ning teised vajalikke näitajaid, mis on avalikult kättesaadavad [riiklikus teeregistris](#)
13. JTT ühendada olemasolevate teede, bussipeatuste ning tõmbekeskustega nii, et moodustuks terviklik teedevõrk.
14. JTT eraldada riigiteest eraldusribaga, mille laius määrata vastavalt normide tabelile 7.5.
15. JTT projekteerimine riigitee muldesse on erandlik lahendus, mis on Transpordiameti igakordne kaalutusotsus ja vajab eelnevat analüüsi ja kokkulepet (EhS § 99 lg 3 alusel). Madalama projekteerimistaseme kasutamine või JTT projekteerimine sõidutee muldesse lühikestel lõikudel (äärekivi/põrkepiirdega lahend) on põhjendatav füüsilise takistusega (olemasolev hoonestus).
16. Projekteerida ohutud JTT teeületuskohad. Vajadusel kavandada riigiteele kesksaar, künnis või muud liikluse rahustamise meetmed.
17. Riigiteega ristumisel tagada normide põhimõtetele vastav nähtavuskolmnurk (p 5.2.7.2 ja tabel 7.10) ja riigitee külgnähtavus (tabel 2.14). Kavandada nähtavust piiravate takistuste (metsa, võsa, heki, aia vms) likvideerimine (EhS § 72 lg 2).
18. Uusi Normide p 5.2.1. põhimõtetele vastavaid ristumiskohti võib kavandada üksnes põhjendatult ja kokkuleppel Transpordiametiga. Olevad ja uued ristumiskohad tähistada eri värvi tingmärkidega. Uute ristumiskohtade loetelu koos põhjendustega lisada seletuskirjale.
19. Projekteerida JTT katend, vajadusel riigitee katend laiendustel ja riigitee katete taastamine. Lisada materjalidele esitatavate minimaalsed nõuded.
20. Koostada JTT tüüpislõiked iseloomulikest kohtadest koos külgneva maanteega (kinnistu piirid, katted, eraldusriba, veeviimarid, tehnovõrgud jms). Joonistel määrata projekteeritud tee-elementide kaugused sõidutee välimisest servast.
21. Koostada JTT liikluskorraldus, mis peab koos riigiteega moodustama terviklahenduse.
22. Riigiteele paigaldatavad liiklusemärgid projekteerida vastavalt standardile EVS 613. Liiklusemärgid peavad olema paigaldatud tšingitud postidel (Tuulerõhk – WL4 (EVS-EN 12899-1 tabel 8, lumekoormus sahkamisest - DSL1-DSL3)). Näidata olemasolevad, likvideeritavad ja projekteeritud liikluskorraldusvahendid.
23. Projekteerida sademevete ärajuhtimise lahendus ja esitada vertikaalplaneerimise joonis. Lahendus peab tagama vete piki- ja põiksuunaline äravoolu projekteeritava ja olevate teede katetelt, muldkehast ja veeviimaritest. Joonistel näidata olemasolevad ja projekteeritud veeviimarid. Selgitada välja ja arvestada tööde maa-alal võimalike kevadiste ja sügiseste suurvetega.
24. Seletuskirjas märkida, et enne ehituse algust tuleb koostada riigitee ehitusaegse liikluskorralduse projekt ja kooskõlastada Transpordiametiga.
25. JTT valgustamisel tuleb vältida sõiduteel liiklejate pimestamist vm häirivat ja eksitavat mõju. Koostatud JTT valgusarvutuses peab olema näidatud sõiduteele langeva heleduse L_m väärtused. JTT valgustamisel tuleb vältida sõiduteel liiklejate pimestamist vm häirivat ja eksitavat mõju. Riigiteele tohib JTT valgustitest sattuda heledust kuni $L_m=0,03 \text{ cd/m}^2$. Juhul kui JTT valgustamisel satub sõiduteele suurem keskmine heledus kui $L_m=0,03 \text{ cd/m}^2$, tuleb lahendada JTT ja sõidutee valgustamine tee/tänavavalgustusega või kombineeritult
26. Enne valgustuspaigaldise üleandmist tellijale, teostada JTT valgustuse ehitaja poolt sõiduteele langeva valgustuse keskmise heleduse mõõtmised, veendumaks, et sõiduteele ei jõua JTT valgustitest heledust üle 0,03 või 0,04 cd/m^2 kohta ning esitada valgustuse mõõtmise protokoll, mis vastab standardile EVS-EN 13201-4 :2015.

27. Seletuskirjas esitada valgustusklassi valiku arvutuskäik vastavalt standardile CEN/TR 13201-1:2014 Teevalgustus. Osa 1: Valgustusklasside valik. Valida konkreetsesse asukohta sobivad valgustid ja mastide optimaalne paigutus kasutades valgusarvutusprogrammi.
28. Mastid projekteerida liiklejate ohutuse tagamiseks väljapoole teedel nõutud vaba ruumi. Juhinduda vaba ruumi laiuse määramisel Normide tabelist 2.17 ja EVS 843 joonistest 5.2-5.5 ja ptk 10.6 Tänavavalgustus p 6. Juhul kui kitsastes tingimustes ei ole võimalik tagada teega külgnevat vaba ruumi, tuleb kavandada täiendavad liiklusohutuse meetmed (liiklusmärgid, piirded, ohutuse standardile EVS EN 12767 klassile HE vastavad mastid).
29. Konfliktalade (ristmikud, ülekäigurajad, bussipeatus vms) valgustamisel peab arvestama projekti koostamisel kõigi liikluses osalejate ohutuse tagamise ja võimalusel liiklusohutuse parandamisega tuginedes Normide p 8.3 ja tänavatel EVS 843 ptk 10.6 Tänavavalgustus.
30. Teeületuskoha (-raja) spetsiaalse optikaga valgustuse projekteerimisel näha ette riigitee ja külgneva ala valgustamine teevalgustusega, et sõidukijuht märkaks õigeaegselt ületuskohale lähenevat kergliiklejat (EVS 843 ptk 10.6 Tänavavalgustus).
31. Projektis esitada valgustusarvutus koos valgustite valgustehniliste parameetritega ning nende valgustustehniliste arvutuste tulemustega, mis peavad olema vastavuses kehtiva standardiga. Valgustusarvutused esitada vähemalt alljärgnevas mahus:
 - 31.1. hinnanguvälja isoliinide ja halliskaala mudelid, kus tingimused oleksid täidetud vastavalt etteantud valgustusklassile ning näidatud oleks riigitee, eraldusriba, JJT jt valgustatud alad (vajadusel näidata eraldi);
 - 31.2. planeerimisandmetesse lisada valgustusklass, valgusti võimsus, valgustist väljuv valgusvoog (lm), valgustipunkti kõrgus, mastide vahe kaugus, konsooli kalle, konsooli pikkus.
32. Valgustusprojekti asendiplaani joonisele märkida: valgustusklass; valgusti number, võimsus, masti kõrgus, konsooli pikkus; mastide vahekaugused (m) ja kaugus sõidutee jt teede servast; toitekaablite iseloomulikud näitajad.
33. Vältida tehnovõrkude paigaldamist riigitee alusele maale. Eelneva kokkuleppe alusel lähtuda tehnovõrkude projekteerimisel riigitee alusele maale Normide peatükist 8 „Tehnovõrgud“, Transpordiameti juhendist „[Nõuded tehnovõrkude teemaale paigaldamise kavandamisel](#)“ ning lisaks tehnovõrkude valdaja esitatud tehnilistest tingimustest.
34. Näha ette ehitustöödega rikutud maa-ala (sh riigitee jt teede katendid, teepeenrad, veeviimariid vm) taastamine või korrastamine.
35. JJT projekteerimine era- või riigi omandis olevatele maaüksustele kooskõlastada maaomanikega krundijaotuskava/kasutusplaani alusel.
36. Projekt tervikuna kooskõlastada projektiga seotud tehnovõrgu valdajate, maaomanike ja ametkondadega.

Palume arvestada, et kohaliku omavalitsuse (KOV) tellimisel ehitatud JJT (ja valgustus) jääb KOV omandiks ja hooldamisele sõltumata asukohast ja ehitise aluse maa omandivormist. Kavandatava JJT (ja valgustuse) projekteerimise, maade omandamise, ehitamise ja omanikujärelevalve teostamise kulud kannab KOV.

Transpordiamet ei teosta põhiprojektide ekspertiisi ega vastuta projekti võimalike puuduste eest. Seetõttu soovime tellida ekspertiis vastavalt majandus- ja taristuministri 08.06.2015 [määrusele nr 62](#) „Nõuded ehitusprojekti ekspertiisile“. Ekspertiis tellida Transpordiameti poolt heakskiidu saanud lahendusele enne projekti kooskõlastamist/projektile nõusoleku andmist.

Projekt (tekstiline osa - pdf, digitaalsed joonised - nii pdf kui ka dwg või dgn, kooskõlastused – pdf või ddoc) esitada Transpordiametile Ehs § 70 lg 3 alusel nõusoleku saamiseks ja/või Ehs § 99 lg 3 alusel kooskõlastamiseks e-posti aadressil maantee@mnt.ee

Käesolevad nõuded on projekti lahutamatu osa, mis kehtivad 2 aastat allkirjastamise kuupäevast.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Marten Leiten

juhataja

projekteerimise osakonna taristu kooskõlastuste üksus

Lisa: trassi asukoha skeemid (2 tk)

Merike Joonsaar

58627078, Merike.Joonsaar@transpordiamet.ee